

Метою викладання дисципліни «Інформаційні системи і технології у фінансах» є надання майбутнім фахівцям фундаментальних теоретичних знань та формування практичних навичок застосування систем обліку та аудиту у фінансових установах та підприємствах.

Для досягнення поставленої мети викладання, у навчальному процесі використовуються інформаційні системи різного спрямування. На кафедрі економічної кібернетики до складу таких систем належать:

- автоматизована банківська система «Операційний день банку»;
- система ведення реєстрів власників іменних цінних паперів;
- автоматизована інформаційна система «Кредитна спілка»;
- автоматизована інформаційна система «Галактика страхування»;
- корпоративна інформаційна система «Галактика» (фінансовий контур).

Усі системи мають свої особливості, які в першу чергу пов'язані із специфікою роботи фінансової установи чи підприємства де вони використовуються та особливостями електронного документообігу відповідної галузі, яка визначається чинним законодавством. Звичайно, що існує безліч відмінностей, наприклад, у роботі банківської автоматизованої системи та у системі страхування. Також існує багато відмінностей під час роботи із системами які створені різними виробниками програмного забезпечення або які створені із використанням різних архітектур побудови інформаційних систем.

Разом з тим, існує велика кількість задач у діяльності фінансових установ та підприємств, які вирішуються із використанням однакових підходів. Прикладами таких задач можуть бути такі:

- реєстрація документа, що є підставою для виконання операції;
- реєстрація договору з клієнтом;
- реєстрація клієнта (фізичної або юридичної особи);
- відкриття рахунку для клієнта;
- виконання операції (переведення коштів з рахунку, переведення цінних паперів, застосування операції при страховому випадку тощо);

- видача виписки про здійснену операцію;
- формування звіту про виконані операції.

Таких задач, які у автоматизованих системах обробки фінансової інформації є подібними для будь-яких установ та підприємств досить багато. Саме це дає можливість ставити перед студентами технологічні задачі із різних галузей фінансової діяльності і вирішувати їх із застосуванням різних інформаційних систем. Вирішення таких задач допомагає студентам набутти необхідних навичок та підготувати їх до роботи на реальних підприємствах.

ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМ ПРОЦЕСОМ ЗАСОБАМИ ІМІТАЦІЙНОГО МОДЕЛЮВАННЯ

А. А. Роскладка, к.ф.-м.н., доцент;

М. М. Підлісна, магістр

ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Соціально-економічний рівень суспільства та його інтелектуальний потенціал дуже тісно пов'язані з системою освіти, зміст якої ґрунтується на вимогах виробництва, суспільних відносинах, а також тісно пов'язаний з розвитком економіки, науки і техніки. Ситуаційний підхід до управління вищим навчальним закладом не здатен привести до стійких позитивних результатів у навчальному процесі. Сьогодні на передній план виходить науковий підхід до управління навчальним процесом.

Імітаційне моделювання є один з найпотужніших методів дослідження операцій і теорії управління. Імітаційне моделювання реалізується завдяки набору інструментальних засобів, спеціальних комп'ютерних програм і технологій програмування, що дозволяють за допомогою процесів-аналогів провести ціле направлене дослідження структури і реального складного процесу в пам'яті комп'ютера в режимі «імітації», виконати оптимізацію деяких його параметрів [1].

Важливим є той момент, що імітаційне моделювання дозволяє вирішувати задачі виключної складності, забезпечує імітацію будь-яких складних і багатогранних процесів, з великою кількістю елементів. Окремі функціональні залежності в таких моделях можуть описуватися досить громіздкими математичними співвідношеннями.

Особливістю імітаційного моделювання є те, що імітаційна модель дозволяє відтворити саму систему управління навчальним процесом зі збереженням її логічної структури та поведінкових властивостей (події, які проходять в системі, не втрачають послідовності чергування у часі), тобто динаміки взаємодії.

Найпоширенішими пакетами для імітаційного моделювання є *GPSS World* та *AnyLogic*.

GPSS World (*GPSSW, General Purpose System Simulation World* – світова загальноцільова система моделювання), розроблена для ОС *Windows*. Цей програмний продукт увібрав в себе весь арсенал новітніх інформаційних технологій. Він включає розвинені графічні оболонки для створення моделей і інтерпретації вихідних результатів моделювання, засоби мультимедіа та відео, об'єктно-орієнтоване програмування тощо. В основу системи *GPSS World* покладена мова імітаційного моделювання *GPSS (General Purpose System Simulation)*.

AnyLogic – програмне забезпечення для імітаційного моделювання складних систем і процесів, розроблене російською компанією *XJ Technologies*. Для створення моделі конструкції моделювання перетягують в область моделі і з'єднують між собою. *AnyLogic* підтримує ієрархічне моделювання, а також створення власних моделюючих конструкцій і об'єднання їх у бібліотеки (тільки для версії *Professional*). *AnyLogic* заснований на мові *Java* і базується на платформі *Eclipse* – сучасному стандарті для бізнесів-процесів. Завдяки *Eclipse AnyLogic* працює на всіх поширених операційних системах (*Windows, Mac, Linux* та інших) [2].

Для моделювання навчальної діяльності можна використовувати аналітичні та імітаційні моделі. Імітаційні моделі, на відміну від аналітичних, дозволяють відтворити безпосередньо навчальний процес та управління навчальною діяльністю студентів з урахуванням таких деталей, як індивідуальні характеристики студентів та викладачів, розклад навчальних занять, контроль за навчанням та прийняття рішень за результатами контролю.

Ефективну систему управління складним об'єктом можна створити експериментуючи з системою або ж з її моделлю. Проте експерименти в галузі освіти можуть призвести до негативних наслідків. Тому доцільно створити модель системи

управління навчальним процесом і дослідити її з метою визначення впливу процесів управління на навчальну діяльність студентів ВНЗ, а також визначення характеристик навчального процесу для конкретних параметрів управління. Також імітаційну модель можна використати для пошуку оптимальних параметрів управління [3].

Література

1. Емельянов А. А. Имитационное моделирование экономических процессов : учеб. пособие / Емельянов А. А. и др. – М. : Финансы и статистика, 2002. – 368 с.
2. Комп'ютерне моделювання систем і процесів. Методи обчислень : навч. посіб. / Кветний Р. Н., Богач І. В., Бойко О. Р. та ін. – Вінницький національний технічний університет, 2011.
3. Стеценко І. В. Імітаційне моделювання системи управління навчальним процесом у ВНЗ з використанням об'єктно-орієнтованого підходу / Стеценко І. В. // Математичні машини і системи. – 2011. – № 2. – С. 162–170.

ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДОЛОГІЇ IDEF ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ В ЕКОНОМІЦІ»

*К. Ю. Вергал, к.в.н., доцент
ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»*

Одна з основних проблем курсу «Інформаційні системи в економіці» є необхідність постійної адаптації навчального матеріалу до специфіки майбутньої діяльності студентів напряму підготовки «Економічна кібернетика», яка породжується в результаті науково-технічного прогресу, швидкого розвитку інформаційних технологій і суміжних галузей науки. У зв'язку з тим, що основною метою вивчення дисципліни є набуття вмінь і навичок створення ІС з метою автоматизованого отримання всіх показників, необхідних для прийняття рішення з управління економічним об'єктом, а одне із основних завдань – дати загальне уявлення про структуру і етапи побудови сучасних економічних інформаційних систем, постає необхідність змістовного наповнення учбових завдань завданнями, пов'язаними